

BERGEN
KOMMUNE

ÅRSPLAN 2024 – 2025

Søre skogvei barnehage

Forord

Barnehagene i Bergen kommune utarbeider sine årsplaner i samsvar med kravene til årsplan slik de er beskrevet i barnehageloven og forskrifter. Ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver trådte i kraft fra 1.august 2017 og er en forskrift til barnehageloven.

Kvalitetsutviklingsplanen for kommunale barnehager 2018-2021 (23)

«Sammen for kvalitet – lek og læring» beskriver eiers lokale tilpasninger til rammeplanen og prioriteringer for gjeldende periode.

Hovedsatsningsområdet i kvalitetsutviklingsplanen er «Grunnlag for livslang læring i det 21. århundre». Planhierarkiet er synliggjort i modellen.

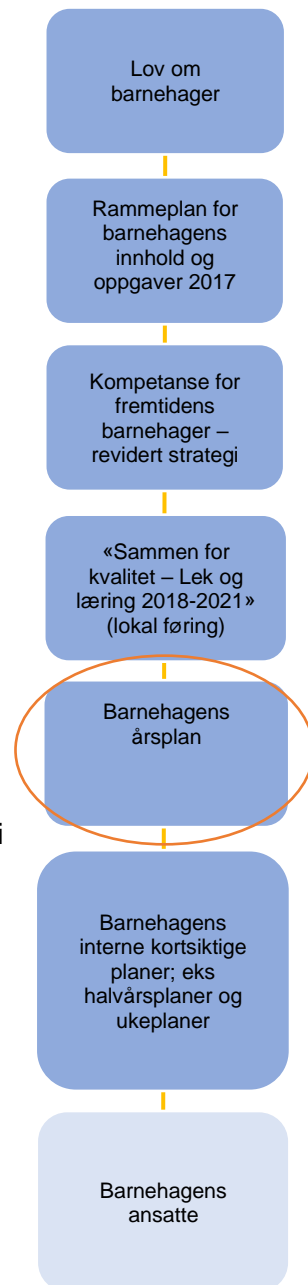
Årsplanverket til de kommunale barnehagene i Bergen kommune er delt i to:

- **Del en** beskriver mål og aktiviteter for årets satsinger og gir informasjon om hvordan disse følges opp, dokumenteres og vurderes. Årsplanen del en har et tidsperspektiv på 1 år og følger barnehageåret.
- **Del to** beskriver barnehagens satsninger og arbeid på et mer grunnleggende og generelt nivå. Årsplanens del to inneholder informasjon om hvordan barnehagen vil arbeide med danning gjennom omsorg, lek og læring for å fremme barns allsidige utvikling i samarbeid og forståelse med barns hjem. Videre redegjør barnehagen for hvordan det arbeides med progresjon i barnas pedagogiske tilbud gjennom hele barnehageløpet.

Som barnehageeier er vi ansvarlig for at barn i våre barnehager får en god start på et livslangt læringsløp. Godt planleggingsarbeid gjennom felles planmaler er utgangspunkt for utnyttelse av kollektiv kapasitet. Årsplanen utarbeides i samarbeid mellom barnehagens ansatte, barn og foreldre og danner grunnlag for pedagogisk innhold, aktiviteter og samhandling gjennom året. Årsplanen er et arbeidsredskap for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.

BERGEN KOMMUNE

Etat for barnehage

Innhold

1.0	Barnehagens innledning	6
1.1	Metodevalg	6
1.1.1	Ser barnet	7
1.1.2	Varme	8
1.1.3	Inkluderende.....	8
2.0	Livsmestring for det 21. århundre	9
	– medvirkende barn i lek og læring.....	9
2.1	Tilknytning	9
2.2	Lek og læring	10
2.3	Barns medvirkning.....	11
2.4	Vennskap og felleskap	12
2.5	Mangfold.....	13
3.0	Barnehagens tema/prosjekt.....	14
3.1	Fagområder	15
3.1.1	Språk som basiskompetanse.....	15
3.1.2	Matematisk kompetanse.....	16
3.2	Digitale verktøy	17
4.0	Barnehagen som lærende organisasjon.....	18
4.1	Barnehagens utviklingsarbeid.....	19
4.2	Dokumentasjon, vurdering og oppfølging.....	19
4.2.1	Dokumentasjon	19
4.2.2	Vurdering	20
4.2.3	Oppfølging.....	20
4.3	Barn og foreldres medvirkning i utviklingsarbeidet.....	21
I.	Barnesyn og læringssyn.....	22
II.	Pedagogisk relasjonskompetanse.....	23
III.	Danning gjennom omsorg, lek og læring	24
IV.	Progresjon i barnehagens pedagogiske innhold	25
V.	Overganger	25
a.	Tilvenning i barnehagen	25
b.	Overganger og sammenheng innad i barnehagen	26
c.	Samarbeid og sammenheng med skolen	26
VI.	Foreldremedvirkning	27
VII.	Bærekraftig utvikling.....	28
VIII.	Psykososialt barnehagemiljø	29

Visjon og mål

Visjon – En mangfoldig barnehage av høy kvalitet for alle barn

I en mangfoldig barnehage av høy kvalitet skal barn få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter med utgangspunkt i egne forutsetninger og interesser.

Verdier

Det er utviklet et verdigrunnlag som skal sikre det enkelte barn trygghet, læring og utvikling i hverdagen. Verdigrunnlaget består av *varme, ser barnet og inkluderende*. Verdiene gir retning for det pedagogiske arbeidet og samhandlingen med barn og foresatte. Barnehagene beskriver i kapittel 1 hva de legger i disse verdiene.

Mål

Bergen kommune ønsker som eier å gi retning for de kommunale barnehagene gjennom målsettingen:

Livsmestring for det 21. århundre – medvirkende barn i lek og læring

Grunnlaget for trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd legges i tidlig barndom og barnehagen har en sentral plass i dette. Livsmestring handler også om å møte motstand, håndtere utfordringer og være utholdende. Våre barnehager skal kjennetegnes ved at barnet:

- Opplever vennskap og fellesskap
- Erfarer trygghet og tilknytning til personalet
- Opplever spenning og glede i variert lek
- Er aktivt og medskapende i lek og læring
- Bruker sin kreativitet og søker utfordringer i lek og læring
- Blir møtt på sine uttrykk, sin undring og utforskertrang
- Opplever en barndom preget av mangfold, likeverd og respekt
- Utvikler sin språkkompetanse og sin matematiske kompetanse

1.0 Barnehagens innledning

1.1 Metodevalg

1.2.1 ICDP

ICDP (International Child Development Program) er den metoden som skal være førende for vårt pedagogiske arbeid.

ICDP er et enkelt, relasjonsbasert, helsefremmende og forebyggende program som handler om å fremme barns psykososiale utvikling.

Hovedmålene for ICDP er:

1. Å fremme den positive oppfatningen av og holdningen til barnet.
2. Å påvirke omsorgsgivers forståelse av hvor viktig samhandlingen mellom omsorgsgiver og barnet er for barnets utvikling.
3. Å fremme omsorgsgivers oppfatning av seg selv som kompetent og mestrende.

ICDP bygger på et barnesyn hvor barnet blir sett som subjekt. Et godt samspill mellom barn og omsorgsgivere er helt essensielt for at barnet skal ha en helhetlig utvikling.

ICDP inneholder åtte tema for godt samspill:

1) Vis at du er glad i barnet, 2) se og følg barnets initiativ, 3) ta del i barnets følelser, 4) gi ros og anerkjennelse, 5) felles oppmerksomhet - felles opplevelse, 6) gi mening til opplevelser, 7) lag sammenhenger 8) hjelp barnet ditt til å planlegge, støtt barnet, legg til rette for barnet og sett positive grenser.

Alt vi gjør i barnehagehverdagen skal være preget av ICDP temaene, og skal være inkludert i våre planer. Vi vil ha tema for ICDP i fokus hver måned. Dette beskrives nærmere i månedsbrevene.

Mer informasjon om ICDP og Bergen kommunes satsing på ICDP som metode finner dere her:

<https://www.icdp.no/hva-er-icdp/>

<https://www.bergen.kommune.no/styringsdokument/8412487>

1.2.2 Inkluderende leke- og læringsmiljø

Et inkluderende leke- og læringsmiljø med voksenrollen i fokus er grunnleggende for alt vårt arbeid i barnehagen. Vi skal legge til rette for gode leke- og læringsmuligheter gjennom hele barnehagedagen og målet er å styrke barnas språk gjennom lek og samhandling med andre. Utvikling av uteleken er et område som vi skal ha i fokus dette barnehageåret.

Alle avdelinger arbeider med samme tema for ICDP og kjennetegn for vårt pedagogiske arbeid gjennom hele året. Arbeidet kan komme til uttrykk på ulike måter med tanke på aldersgrupper og inndeling. I månedsbrevene for avdelingene som vi sender ut via Vigilo vil vi beskrive det pedagogiske arbeidet vårt. Vi samarbeider på tvers av avdelinger ut fra relasjoner, alder, interesser og forutsetninger.

«Verdiene gir retning for det pedagogiske arbeidet og samhandlingen med barn og foresatte»

1.1.1 Ser barnet

«Vi ser det enkelte barns egenverdi. Barnet gis gode betingelser for læring og utvikling basert på vår anerkjennende væremåte.»

For oss betyr dette at vi:

- Ser barna som enkeltindivider. Vi hjelper barna til å sette ord på det de ønsker å fortelle, støtter dem og lytter til dem
- Bidrar til at barna klarer å sette ord på sine handlinger, ønsker og behov. Vi prøver å hjelpe dem til å sette ord på og beskrive følelser som; glede, lei seg, redd, trist, sinne
- Tar utgangspunkt i det barnet har av egne ressurser og det barnet kan og mestrer
- Gir barnet utfordringer og opplevelse av ny mestring
- Tar det vi ser barna gir uttrykk for og viser interesse for inn i våre hverdagsaktiviteter og i vår pedagogiske planlegging

1.1.2 Varme

«Vi gir barnet omsorg og trygghet. I møte med barn skal vår hjertevarme gi næring og vekstmulighet.»

For oss betyr dette at vi:

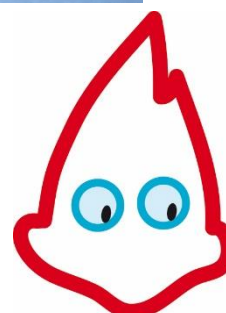
- Har tid til hvert enkelt barn og anerkjenner dem for den de er
- Evner å tolke barnas uttrykk, det de ønsker å fortelle og justerer oss etter dette
- Bidrar til å skape glede og opplevelse av at de er en del av gruppen og fellesskapet
- Viser gjennom våre handlinger og væremåte hvordan vi skaper gode relasjoner

1.1.3 Inkluderende

«Vi skaper gode relasjoner, der alle barn blir sett og bekreftet. Det enkelte barn skal oppleve gleden av å tilhøre små og store fellesskap.»

For oss betyr dette at vi:

- Deler barna inn i grupper utfra alder, behov, interesser og vennskap
- Støtter barna i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser
- Lytter, tilrettelegger for, inspirerer og støtter barna i lek og samspill med andre
- Sikrer at alle barn har noen å leke med og jobber for at ingen blir holdt utenfor i lek

2.0 Livsmestring for det 21. århundre

– medvirkende barn i lek og læring

Livsmestring handler om trygghet, kjærlighet, selvfølelse, selvtillit, omsorg, motgang, medgang, følelser, fellesskap og vennskap.

Barnets erfaringer fra barnehage er med på å legge grunnlaget for barnets liv. Vi skal sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet, mestring, inkludering og trivsel hver dag, i et stimulerende leke- og læringsmiljø. Leken er barnets naturlige uttrykksform og skal ha en fremtredende plass. Vi deler barna inn i grupper der den voksne deltar, støtter og veileder for å bidra til god og inkluderende lek.

Søre Skogvei skal være et trygt sted hvor barna skal føle seg gode nok som de er. Barna skal føle seg betydningsfulle slik de er og som en del av fellesskapet. Barna skal bli tatt på alvor med sine meninger og følelser.

2.1 Tilknytning

Evne til å knytte seg til andre er grunnlag for en god emosjonell utvikling og relasjonsbygging. De voksne i barnehagen er en trygg base for barn. Tilknytning er i fokus ved både oppstart i barnehagen, ved overgang fra avdeling til avdeling og i det daglige samspillet med barn. Vi skal legge til rette for at barna får en trygg og god start når de begynner i barnehagen vår. Barna skal få tid til å bli kjent med og etablere gode relasjoner til personalet og andre barn i barnehagen. Gjennom nære relasjoner til omsorgspersoner vil barnet få opplevelse av seg selv som et individ og en følelse av å være verdifull i fellesskapet.

Kjennetegn:

Barnet skal erfare trygghet og tilknytning til personalet

Slik gjør vi det:

- Voksne er tilstedeværende og imøtekommende
- Barnets behov er i fokus, vi lytter, bekrefter, forstår og viser glede sammen med barnet
- Justerer oss etter barnas interesser og initiativ i lek og aktiviteter

- Oppmuntrer barna til å gi hverandre omsorg, ved å være gode rollemodeller og vi setter ord på når vi ser at barn hjelper, trøster og viser empati
- Bruk av ICDP som metode for daglig samspill

2.2 Lek og læring

Leken har en verdi i seg selv og er en grunnleggende livs og læringsform. Leken er det viktigste utgangspunktet for barns trivsel og sosiale utvikling. Barn lærer gjennom å gjøre seg egne erfaringer, alene og i samspill med andre. Leken er den beste læringsarenaen for barna. Lek stimulerer det verbale språket, og åpner opp for samhandling og etablering av vennskap. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de får være i bevegelse, lek og sosial samhandling, og oppleve mestring ut i fra egne forutsetninger.

I Søre Skogvei barnehage skal alle barn få oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre.

Læring skjer i alle situasjoner i løpet av barnehagehverdagen. Barn lærer i bringe- og hentesituasjoner, ved måltider, i lek ute og inne, på turer og i garderobe / stellesituasjoner. Læring skjer også gjennom temaarbeid, samlingsstunder, turer, prosjektarbeid og formingsaktiviteter og mer.

Utgangspunktet for tilrettelagte lærings situasjoner vil være observasjoner, barns innspill og refleksjoner over barns interesser. Vi er også bevisste på at barna skal oppleve et inkluderende og likeverdig leke- og læringsmiljø ut fra egne forutsetninger.

Kjennetegn:

Barnet er aktivt og medskapende i lek og læring

Slik gjør vi det:

- Tar barns innspill på alvor, leken foregår på barnas premisser
- Legger til rette for et variert lekemiljø som gir barnet utfordringer, skaper utvikling, opplevelse av mestring og som stimulerer barns nysgjerrighet og utforskning

- Har varierte lekeapparat og leker utendørs, som innbyr til lek med bevegelse. Vi har bl.a. sykler i ulike størrelser.
- Er bevisste egen rolle i lek: voksne er deltakende, setter ord på handlinger i leken
- Hjelper barn til å komme inn i leken og å utvikle lekeferdigheter samt hjelper barna til å håndtere ulike typer samspillsmåter
- Legger til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- Lytter, oppmuntrer og følger opp barns nysgjerrighet, utforsking og undring
- Følger barns initiativ og interesser og barnets behov for læring gjennom leken
- Undrer oss sammen med barna og utfordrer barnas nysgjerrighet og kreativitet ved å tilføre nytt materiell i leken
- Legger til rette for dans og bevegelse til musikk

2.3 Barns medvirkning

Vi skal legge til rette for at barna i Søre skogvei barnehage opplever at de kan gi uttrykk for egne meninger og synspunkter og bli anerkjent for dette. Barna skal oppleve at deres bidrag er viktige og at de har en reell innflytelse på innholdet i barnehagen. Barna skal få være aktive i utformingen av lekens innhold og rammer og de skal bli møtt med respekt og lydhøre voksne.

Kjennetegn:

Barnet blir møtt på sine uttrykk, sin undring og utforskertrang

Slik gjør vi det:

- Voksne ser, hører og tar barnas innspill, verbale og non-verbale uttrykk på alvor
- Involverer barna i planlegging av lekemiljø, plassering av leker og materiell
- Fleksible voksne som legger til rette og følger barnas initiativ og innspill
- Hverdagssamtaler som anerkjenner barnas innspill og synspunkter
- Personalet inkluderer barna i planlegging av barnehagens innhold og aktiviteter ut fra barnas innspill og uttrykk samt fra observasjoner av barns interesser, forutsetninger og behov

2.4 Vennskap og felleskap

Vennskap og fellesskap med barn og voksne er en viktig forutsetning for sosial utvikling. I barnehagen skal alle ha gode lekekamerater og oppleve å være betydningsfulle og viktige i gruppen. Vi ønsker å skape et miljø hvor barna kan utvikle seg i trygge omgivelser med utfordringer tilpasset enkelt barnet, og personalet legger stor vekt på å bygge gode relasjoner til hvert enkelt barn. Gode erfaringer gjennom trygge relasjoner, vennskap og fellesskap styrker barns selvbilde, øker trivsel og bidrar til positiv utvikling.

Personalet i barnehage skal legge til rette for følelsen av fellesskap i hverdagen. Dette vil komme frem gjennom naturlige situasjoner som måltidsituasjoner og planlagte aktiviteter som samlingsstund. Måltidsituasjoner er i Søre skogsvei barnehage en sosial arena som gir gode muligheter til fellesskapsfølelse og trivsel. Personalet vil her være gode språk- og rollemodeller under måltidet. Dette beskrives nærmere i månedsbrevene.

Skyfritt – Bergen kommunens plan for et inkluderende og godt oppvekstmiljø for barn og unge. Denne planen har som mål at barn og unge ikke skal oppleve mobbing eller krenkende adferd verken fra andre barn, unge eller voksne.

Her kan dere lese om Skyfritt:

<https://www.bergen.kommune.no/hvaskjer/tema/skyfrittinkluderende-oppvekstmiljo-i-bergen>

Kjennetegn: Barnet opplever vennskap og tilhørighet i fellesskapet

Slik gjør vi det:

- Har en positiv tilnærming til alle barn i gruppa
- Gir barn mulighet til å ta imot og gi omsorg
- Legger til rette for at gode relasjoner kan utvikles
- Er til stede, støtter barna i leken, tar tak i og følger opp uheldige samspillsmønstre om dette skjer
- Legger til rette for felles opplevelser og erfaringer

- Bruker samlingsstunder, spontane situasjoner som oppstår til å samtale med barna rundt vennskap, mobbing og utestenging.

2.5 Mangfold

Mangfold for oss er et rikt spekter av familieformer, livstil, tanke- og væremåter, bakgrunn og språk. Vårt pedagogiske tilbud skal gi mening for alle, uavhengig av kjønn, alder, kulturell bakgrunn og funksjons- og utviklingsnivå.

Målet vårt er at alle foreldre og barn føler seg sett, respektert og inkludert. Vi anerkjenner egenverd og ressurser i hver enkelt.

Barnehagen skal gi barna de første erfaringene med det demokratiske samfunnet vi bor i. Verdiene av menneskeverd, inkludering og fellesskap skal påvirke barnas liv videre.

Kjennetegn:

Barn opplever en barndom preget av mangfold, likeverd og respekt

Slik gjør vi det:

- Viser interesse og respekt for foreldrenes og barnas synspunkter, levesett og bakgrunn
- Synliggjør barnas og foreldrenes ressurser i samtaler, planlegging og gjennomføring av aktiviteter
- Personalet er rollemodeller som praktiserer inkludering, respekt og demokrati
- Markerer noen høytider som er viktige for barna og foreldregruppen. Dette skjer i samarbeid med foreldrene

3.0 Barnehagens tema/prosjekt

I dette barnehageåret vil et inkluderende leke- og læringsmiljø og den voksnes rolle i og i utvikling av leken være i fokus. Uteleken er en viktig del i dette arbeidet.

Gjennom lek og samhandling med andre kan vi skape felles opplevelser, referanser og muligheter for et felles språk. Gode relasjoner og bevissthet rundt vår formidling danner grunnlaget for vår tilnærming til arbeidet med å styrke barnas språk og språkutvikling. Gjennom voksens deltakelse, tilrettelegging av lekemiljø med utgangspunkt i observasjoner av barnas interesser og barnas stemmer skal personalet inspirere, støtte opp under og bygge videre på barnas innspill og leketema.

Mål for arbeidet:

- Sikre at alle barn blir sett ut fra behov for lek og utvikling
 - alle skal inkluderes i fellesskapet og alle barnas stemmer skal bli hørt

Vi fortsetter samarbeidsprosjektet Lesefrø med Bergen offentlige bibliotek også dette barnehageåret. Vi har tilgang til bøker og vi får benyttet oss av litteraturkompetansen som biblioteket har på barnebokfeltet. Vi har en boksamling i barnehagen fra biblioteket som byttes ut i løpet av året. Barn og foreldre kan låne med seg bøker hjem fra barnehagen.

Vi vil gjennom ulike leseaktiviteter gi varierte innfallsvinkler til språkstimulering og språkutvikling. Ulike leseaktiviteter bidrar til å holde barnas oppmerksomhet og stimulerer barnas fantasi. Barnelitteratur bidrar til å inspirere og motivere til nye og spennende tema for leken.

Slik gjør vi det:

- Voksne bidrar til å videreutvikle leketema gjennom å inspirere og motivere barna
- Tilstedeværende voksne som er aktive deltakere i barnas lek både inne og ute
- Voksne støtter barna, gir innspill, hjelper barna å sette ord på følelser og handlinger i lek med andre
- Oppfordrer til undring og samtaler mellom barn-barn og barn- voksen
- Har bøker tilgjengelig på avdelingen og setter av tid og rom for bøker og leseaktiviteter
- Gjennom ulike leseaktiviteter introduserer vi barna for et mer komplekst språk og tematikk enn det daglige barnehagespråket

- I løpet av året vil ulike tema over lengre og kortere perioder være i fokus. Barnas interesser, erfaringer, innspill og initiativ vil være utgangspunktet for temaene. Hvilke tema og hvordan vi arbeider vil bli nærmere beskrevet i månedsbrevene til avdelingene

3.1 Fagområder

Inkluderende leke- og læringsmiljø danner et viktig grunnlag for arbeidet vårt med de ulike fagområdene. Arbeidet med de ulike fagområdene er et tverrfaglig og helhetlig arbeid hvor barnas interesser, uttrykk og innspill er utgangspunktet for de ulike områdene. Vi vil følge årets gang med tanke på årstider, tema og tradisjoner. I løpet av dette barnehageåret vil vi være innom alle fagområdene beskrevet i rammeplanen, månedsbrevene vil beskrive dette nærmere.

3.1.1 Språk som basiskompetanse

Vi i Søre Skogvei Barnehage skal legge til rette for gode arenaer for språkutvikling og språkstimulering gjennom hele barnehagedagen, enten barn har norsk som morsmål eller et annet språk. Hos oss er norsk fellesspråket og det er viktig at alle kan forstå og gjøre seg forstått ved hjelp av det norske språket. Vi er også opptatt av å bekrefte barnas morsmål slik at alle opplever at deres språk og identitet er betydningsfull. Leken og samhandling med andre er de viktigste innfallsvinklene til vårt arbeide med språk og språkutvikling. Deltakelse i prosjektet Lesefrø, som beskrevet nærmere under kap. 3; Barnehagens tema for barnehageåret 2024 - 2025 er en av arbeidsmåtene våre med språk som basiskompetanse.

Barnehagens hverdagssituasjoner som måltider og garderobesituasjoner samt at barna bruker språket aktivt i lek og samhandling med andre er viktige arenaer for styrking og videreutvikling av språket. Barns språktilegnelse er avhengig av hvor mange ord og setninger barn selv bruker, og barn lærer mer språk når de er engasjert i det det snakkes om. Hverdagssamtaler om det barna er opptatt av og interessert i vil derfor være viktig i vårt arbeid.

Kjennetegn:

Barnet utvikler sin språkkompetanse og sin matematiske kompetanse

Slik gjør vi det:

- Støtter barna i dialog med hverandre, vi gjentar, bekrefter, beskriver og setter konkrete ord på handlinger og opplevelser

- Gir barna varierte opplevelser med gode språklige rollemodeller slik at barna forstår ord og begreper
- Viser interesse for og anerkjenner barnets morsmål i hverdagsaktiviteter
- Bruker Språksprell, et metodisk opplegg for 4 og 5 åringene, i mindre grupper i løpet av uken
- Bruker sang, musikk og rytmeinstrumenter
- Bruker Språkkofferter / språkposer med konkreter knyttet opp til tema, eventyr og visualiserer ved hjelp av bilder
- Alfabetet, rim og regler visualisert med bilder er synlig og tilgjengelig for barna på avdelingene

3.1.2 Matematisk kompetanse

Vi legger til rette for at barn gjennom lek, utforsking, eksperimentering og i hverdagssituasjoner får utvikle sin matematiske kompetanse.

Kjennetegn:

Barnet utvikler sin språkkompetanse og sin matematiske kompetanse

Slik gjør vi det:

- Bruker eventyr som inneholder matematiske begreper sammen med barna i små grupper
- Bruker geometriske figurer og setter ord på matematiske figurer og begreper i hverdagen
- Eksperimenterer med figurer slik at barna ser sammenhenger og kan filosofere over dette
- Tilbyr ulikt materiale som kan inspirere til å skape mønstre, ulike former og målinger
- Legger til rette for fysisk aktivitet, balanselek og tellelek

- Har tallrekken synlig på avdelingene og bruker tall og tellinger i daglige situasjoner

3.2 Digitale verktøy

Barna i Søre skogvei barnehage skal få erfare, utforske og bruke ulike digitale verktøy. Dette gir mulighet for felles referanser og inspirasjon til lek og annen aktivitet. I dette arbeidet skal personalet utøve digital dømmekraft og ha evne til kritisk bruk av kilder. Avdelingene har tilgjengelig bærbar pc, smart Board og digitale kameraer.

Kjennetegn:

Barnet bruker sin kreativitet og søker utfordringer i lek og læring

Slik gjør vi det:

- Er aktive sammen med barna i deres utforsking og skapende aktiviteter med digitale verktøy
- Verktøyene brukes til innhenting av informasjon og faktaopplysninger
- Bruker ulike pedagogiske spill, tegne- og skriveprogram
- Barna blir kjent med bruk av tastatur, ulike bokstaver, tall og symboler
- Bruker smart Board som visualisering i for eksempel samlingsstunder og ulike markeringer med felles opplevelser i fokus
- Kamera brukes til å ta bilder sammen med barna ved dokumentasjon i hverdagen

Nettressurser som vi bruker:

<http://www.salaby.no/>

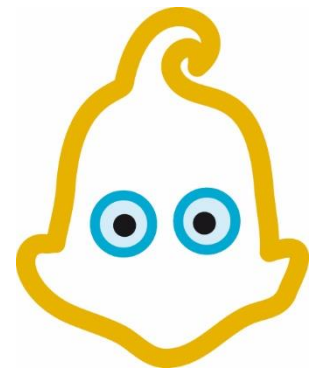
Salaby er et digitalt læreverk som består blant annet av lesetekster, bilder, spill, animasjoner og interaktive oppgaver, som brukes i private og offentlige undervisningssammenhenger, skoler og barnehager. I Søre Skogvei bruker vi Salaby til spill og interaktive oppgaver som barna må løse. Det kan være sorteringsoppgaver, puslespill, lotto, tegning o.l. Smart Board er noe alle barna møter og bruker når de begynner på skolen og i barnehagen får de kjennskap til bruken av å løse oppgaver på skjermen.

Digitale kuber

Søre Skogvei samarbeider med Do:be, og fra høsten 2024 skal barnehagen få digitale kuber som er pedagogisk verktøy for digital, skjermfri lek. Kubene er skapt for å gi pedagoger digitalt verktøy som tilrettelegger for lek og utforskning. Disse er utviklet i samråd med barn og pedagoger i flere barnehager. Verktøyet gir rom for å la barn bruke alle sine sanser og utforske sin egen kreativitet.

Her kan dere lese mer om Do:be:

[Home | Dobe](#)

4.0 Barnehagen som lærende organisasjon

For å skape utvikling i barnehagen legger vi til rette for lærende prosesser for hele personalgruppen. Gjennom ulike metoder for refleksjon og felles tid for planlegging sikrer vi at vi får en felles forståelse for vårt pedagogiske arbeid og barnehagens samfunnsmandat. Praxisfortellinger og skjema for refleksjon som grunnlag for refleksjon over egen praksis, er metoder vi bruker systematisk i vårt arbeide. Vi bruker avdelingsmøter, ledermøter, planleggingsdager og personalmøter for å legge til rette for kompetanseheving og refleksjonsarbeid ved hjelp av ulike former for prosessarbeid. Rammeplanen, kvalitetsutviklingsplanen og barnehagens årsplan er våre arbeidsverktøy.

4.1 Barnehagens utviklingsarbeid

Søre skogvei barnehage er en forskerbarnehage i samarbeid BARNkunne, senter for barnehageforskning, ved Høgskulen på Vestlandet. Målet for dette prosjektet som heter EX-PED-LAB (Exploration and Pedagogical Innovation Laboratory) er at samarbeidet mellom barnehager og forskere skal støtte opp under barnehagenes arbeid med barnehagekvalitet og å utvikle ny og aktuell kunnskap for barnehagesektoren. Barnehagen får tett oppfølging og muligheter til systematisk forsknings- og utviklingsarbeid. Vi vil i prosjektet opprettholde arbeidet med å utvikle foreldresamarbeidet og ønsker å invitere foreldre mer inn i vårt arbeid med dette.

Mål:

- Øke kvaliteten på den daglige kommunikasjonen med foreldre gjennom bruk av bilder og dialog samt barnestemmen
 - tydeligere forventningsavklaringer i foreldresamtaler samt bruk av bilder i samtalene

Vi vil også arbeide ekstra med å øke personalets kunnskap om og kompetanse på et inkluderende leke- og læringsmiljø, både inne og ute. Voksenrollen og betydningen av denne i leken sammen med barna vil være sentral. Vi viderefører arbeidet med samtaler med barn i hverdagssituasjoner for på denne måten sikre at alle barn får medvirke i egen hverdag. Det er også viktig for oss å videreutvikle arbeidet med styrking av barnas språk gjennom lek og samhandling med andre og er opptatt av at voksne skal være bevisste og aktive i dette arbeidet.

Mål:

- Økt kvalitet i vår pedagogiske praksis gjennom analyse og refleksjon over egen praksis, både individuelt og kollektivt gjennom bruk av praksisfortellinger
 - bevissthet rundt voksenrollen i samspill og relasjoner med barn – bruk av ICDP og sette ICDP ord på praksisen vår

4.2 Dokumentasjon, vurdering og oppfølging

4.2.1 Dokumentasjon

Slik dokumenterer vi vårt pedagogiske arbeid:

- Ved hjelp av praksisfortellinger som metode deltar hele personalet i dokumentasjonsarbeidet. Personalet reflekterer over individuell og over felles praksis. Dette gjøres skriftlig og knyttes opp mot utvalgte kjennetegn for arbeidet vårt

- Månedsbrev ut til foreldre som forteller om hva måneden inneholder og beskriver hvordan vi har arbeidet med kjennetegn og tema/ aktiviteter
- Vi samler barnas tegninger, tekst og bilder fra barnehageåret i en perm som barnet får med hjem
- Daglig kontakt med personalet i hente- og bringe situasjoner
- Avdelingene har oppslag og bilder som visualiserer vårt pedagogiske arbeid

4.2.2 Vurdering

Vi bruker ulike verktøy for refleksjon for å vurdere egen praksis. Skjema for refleksjon hvor beskriver barnehagens ståsted, barnehagens ønsket praksis og tiltak for hvordan vi skal få ønsket praksis sett opp mot intensjonen i rammeplanen og vårt utviklingsområde. Skjemaene brukes både til individuell refleksjon for hver enkelt i personalgruppen og for felles refleksjon på avdelingene. Praksisfortellinger er en viktig del av vurderingsarbeidet hvor alle i personalet må reflektere over og analysere egen praksis. Vi velger områder og kjennetegn som alle skal knytte praksisfortellingen opp mot. Ulike metoder som I-G-P, Kafedialog osv. skal hjelpe oss til å skape felles fokus og forståelse for arbeidet vårt. Vi bruker avdelingsmøter og planleggingsdager til å reflektere over egen praksis hvor målet med refleksjonen skal være en forbedret praksis og med barnet i fokus. Personalet arbeider ofte på tvers i vurderingsarbeidet. Hele personalet skal delta i vurderingsarbeidet og lederteamet skal bearbeide og utarbeide konklusjoner slik at vi sikrer felles forståelse for arbeidet vårt.

4.2.3 Oppfølging

Gjennom hele barnehageåret arbeider vi med systematisk vurderingsarbeid ved å observere, dokumentere og reflektere over egen praksis. Barnas interesser og innspill vil være utgangspunkt for vår tilrettelegging. Utvikling og videre bruk av verktøy som refleksjonsskjema og praksisfortellinger vil gi oss et godt grunnlag for vårt arbeid sammen med observasjoner i hverdagen.

Konklusjoner fra det systematiske vurderingsarbeidet gjennom skjema for refleksjon og andre metoder samt månedsbrevene som dokumentasjon vil bli brukt internt i barnehagen både avdelingsvis og i felles fora. Vi reflekterer over egen praksis og justerer oss ut fra vårt ståsted og mot ønsket praksis.

4.3 Barn og foreldres medvirkning i utviklingsarbeidet

Foreldre er våre viktigste samarbeidspartnere, vi ønsker derfor å få innsikt i foreldres perspektiver på det pedagogiske innholdet i barnehagen. Foreldre vil få informasjon og innsikt barnehagens utviklingsarbeid gjennom månedsbrev og planer. Den viktigste kommunikasjonen mellom hjem og barnehagen er den som skjer i den daglige kontakten i hente- og bringesituasjoner mellom barn, foreldre og personalet.

Barns medvirkning i utviklingsarbeidet vil skje gjennom personalets observasjoner, samtaler og dialog med barna med utgangspunkt i barnas interesser, barnas innspill og behov for støtte og utvikling i lek og samhandling.

I samarbeid med SU er vi enige om faste arenaer for sammenkomster i løpet av året. Dette er følgende:

- FN-dagen den 24.oktober
- Påskefrokost i mars / april
- Ryddedugnad i april / mai
- Sommerfest i juni

Dette er aktiviteter som barnehagen arrangerer i samarbeid med FAU / foreldre og hvor barnehagen forbereder barna i god tid før selve aktiviteten skjer

Høstens foreldremøte avholdes i september / oktober.

For avdelingene Bukkene Bruse og Ole Brumm vil det bli et møte hvor dere foreldre får mulighet til å diskutere aktuelle tema som:

- det psykososiale barnehagemiljøet for alle barn
- kosthold og ernæring for barn
- evt. andre aktuelle tema

For Tommeliten og Askeladden vil temaet på foreldremøtet være samarbeid mellom barnehage og hjem.

Del to

I. Barnesyn og læringssyn

I Rammeplan for barnehagen (2017) og Kvalitetsutviklingsplan for kommunale barnehager i Bergen 2018-2021/23 uttrykkes barnesynet gjennom å se barnet som subjekt og som aktiv deltaker og medvirkende i sin egen utviklings- og læringsprosess. Dette danner grunnlag for arbeidet vårt i Søre skogvei barnehage.

Gjennom vårt pedagogiske arbeid ser vi på hvert barn som et eget individ med egne interesser, meninger, følelser, behov og muligheter. Vi skal la hvert enkelt barn få vite og oppleve at de har en verdi i seg selv og at de betyr noe for fellesskapet.

Ved at voksne bekrefter barns følelser og uttrykk skal barna oppleve å bli respektert og anerkjent. Det er viktig for oss å møte barnet der det er, ut fra sitt ståsted med sin kompetanse, egne forutsetninger og erfaringer. Barna i Søre skogvei barnehage skal oppleve tilstedeværende voksne som ser, lytter til og forstår barnet ut fra dets perspektiv. For å arbeide på en slik måte har vi et bevisst personale som fortløpende reflekterer og vurderer egen pedagogisk praksis. Barnets beste skal ligge til grunn for alle våre handlinger og avgjørelser som berører barnet. Jf. Grunnloven § 104 og barnekonvensjonen art.3 nr.1.

Modellen under er hentet fra Kvalitetsutviklingsplanen for kommunale barnehager 2018-2021 / 2023. Sammen for kvalitet - lek og læring. Denne viser det komplekse samspillet mellom ulike faktorer som skal danne grunnlag for livslang læring i det 21. århundre.

(Kvalitetsutviklingsplan for kommunale barnehager 2019-2021 (24) Sammen for kvalitet – lek og læring, 2019, s.23).

Denne modellen danner grunnlaget for vårt helhetlige arbeid i barnehagen. Vi ser på barnet som en aktiv deltaker i egen læring, der medvirkning og opplevelsesaspektet er viktig. Mangfoldet i barnehagen ser vi på som en ressurs som bidrar til læring og utvikling av toleranse. Vi er bevisste på at barna har ulike forutsetninger for læring. For oss er det viktig å være undrende og nysgjerrig sammen med barna og vi skal gi dem trygge rammer, gode rutiner og ha trygge og tydelige voksne. Barns læring skjer i samspill med andre. Personalet skal støtte, utfordre og legge til rette for læring gjennom hele barnehagedagen. Leken er barnets hovedaktivitet og en viktig arena for læring. Det betyr at vi trenger voksne som har kunnskap og kompetanse om relasjoner, lek og læringsmiljø for å skape gunstige vilkår for barnas utvikling.

II. Pedagogisk relasjonskompetanse

Barn trives og utvikler seg gjennom nære og positive relasjoner. Pedagogisk relasjonskompetanse er en forutsetning og grunnleggende for vårt arbeide i barnehagen. ICDP (International Children Development Program) er førende for vårt arbeide med pedagogisk relasjonskompetanse.

I Plan for inkluderende oppvekstmiljø for barn og unge i Bergen – Skyfritt beskrives strategier og tiltak for barnehagens arbeid med psykososialt miljø. Ifølge denne planen skal

alle kommunale barnehager bruke International Child Development Program (ICDP) som sensitiviseringsprogram for ansatte. ICDP er et allmennpedagogisk sensitiveringsprogram som brukes i relasjonsfremmende kommunikasjon.

<https://www.icdp.no/hva-er-icdp/>

Det er viktig for oss at hele personalet har en felles forståelse og et felles begrepsapparat med tanke på relasjonskompetanse og samhandling. Kvaliteten på arbeidet med relasjonskompetanse avhenger av personalets bevissthet i møte med barnet.

I månedsbrev fra avdelingene beskriver vi hvordan vi jobber med temaene.

III. Danning gjennom omsorg, lek og læring

Danning er en kontinuerlig prosess som foregår i samspill med andre gjennom hele livet. Barnehagen og barnets hjem bidrar i fellesskap til barnas dannelsesprosess.

Danning handler om å utvikle verdier, kunnskaper og holdninger. Barna skal settes i stand til å tenke selv, søke kunnskap, reflektere over og vurdere egne handlinger, stille spørsmål og yte motstand på egne og andres vegne.

Danning er en helhetlig og felles prosess hvor alle må anerkjennes som selvstendige mennesker med egne følelser og tanker. I dannelsesprosessen er det viktig at barna utvikler et godt selvbilde og at de får bekreftelse på at de er betydningsfulle som seg selv og for fellesskapet.

I disse prosessene er det viktig at personalet i barnehagen er gode tilstedeværende rollemodeller. Voksne i barnehagen skal være samhandlingspartnere og veiledere for barna samt ta barnas perspektiv, vise respekt for og ta barnas følelser på alvor. Barns medvirkning er viktig når det gjelder danning og barna skal oppleve å bli hørt, sett og forstått. Personalet skal vise interesse for barnas uttrykk, både verbale og non-verbale. Voksne skal støtte barna, utfordre dem og gi dem opplevelse av mestring både individuelt og i fellesskap med andre.

Personalet i barnehage skal legge til rette for at følelsen av fellesskap i hverdagen. Dette vil komme frem gjennom naturlige situasjoner som måltidsituasjoner og planlagte aktiviteter som samlingsstund. Måltidsituasjoner er i Søre skogsvei barnehage en sosial arena som gir gode muligheter til fellesskapsfølelse og trivsel. Personalet vil her være gode språk- og rollemodeller under måltidet. Dette beskrives nærmere i månedsbrevene.

IV. Progresjon i barnehagens pedagogiske innhold

Barn i Søre skogvei barnehage skal møtes ut fra deres eget ståsted og vi skal gi dem utfordringer med utgangspunkt i deres erfaringer, interesser, kompetanse og ferdigheter. Vi skal ha aktivt deltakende voksne i barnehagedagen som ser og følger opp barna ut fra deres behov. Voksnes observasjoner av barna skal legges til grunn i utvikling av planer, innhold og arbeidsmåter i barnehagedagen.

I disse prosessene må vi være lydhøre for barnas verbale ytringer, men også være oppmerksom på barnas non-verbale uttrykk og signaler som vi leser ut fra barnas kroppsspråk.

Vi skal ha voksne som inspirerer, motiverer og bidrar til å videreutvikle lek og læring og støtter barna i deres individuelle utvikling. I barnehagen skal vi legge til rette for et leke- og læringsmiljø på en måte som gjør at alle barn får mulighet til å gjøre seg erfaringer og oppleve mestring ut fra sine egne forutsetninger.

V. Overganger

I løpet av barnas tid i barnehagen vil det være en del overganger for barnet; først er det oppstart i barnehage, så vil det være overgang fra småbarnsavdeling til storbarnsavdeling internt i barnehagen og overgang fra barnehage til skole. Vi har rutiner for disse overgangene som skal sikre barna en trygge og gode overganger på alle områder.

a. Tilvenning i barnehagen

Vi skal legge til rette for at barna får en trygg og god start når de begynner i barnehagen vår. Barna skal få tid til å bli kjent med, og danne gode relasjoner til personalet og andre barn i barnehagen. De skal erfare trygghet og tilknytning til personalet, jf. kap. 2.1 Tilvenningsperiodens varighet vil være ulik for hvert enkelt barn, og vi har tett oppfølging med både barn og foreldre i denne tiden.

I tilvenningsperioden legger vi til rette for at:

- Barnet skal ha en fast voksen tilknyttet barnet den første tiden i barnehagen
- Barnet skal bli kjent med andre barn i mindre gruppe
- Organisering av rutiner, tid og rom skal tilpasses det enkelte barns behov

- Den faste voksne skal være tett på barnet og være sensitiv for barnets uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg
- Den voksne skal følge barnets interesser og initiativ i lek og aktiviteter

b. Overganger og sammenheng innad i barnehagen

Når barna bytter avdeling internt i barnehage skal vi tilrettelegge på best mulig måte slik at denne overgangen oppleves trygt for både barn og foreldre. Vi starter med forberedelser i form av besøk på ny avdeling med kjente trygge voksne fra egen avdeling. Vi legger til rette for lek i mindre grupper når barna besøker avdelingen. Vi går på jevnlig besøk og bruker god tid til å la barna bli kjent med andre barn, voksne og rom på avdeling slik at de opplever trygghet i denne overgangen. Gjennom hele året vektlegger vi at voksne fra avdelinger er i kontakt med alle barn, spesielt i uteleken, uavhengig av hvilken avdeling barna går på. Vi har også felles aktiviteter og aktiviteter på tvers av avdelinger som bidrar til at barna blir kjent og trygge på barn og voksne fra andre avdelinger. Vi er i dialog med foreldre om overganger internt i barnehagen slik at alle rundt barna samarbeider og fremmer dette på en positiv måte.

c. Samarbeid og sammenheng med skolen

Barnehagen er den del av barns helhetlige læringsløp. Når barna begynner på skole og eventuelt SFO skal de oppleve at det de har av erfaringer, kunnskaper og ferdigheter har en verdi. Skole og SFO skal bygge på det fundamentale barna har med seg fra barnehagen. Vi følger plan som nå er under revidering for samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole som er utarbeidet av Bergen kommune.

I løpet av det siste året i barnehagen legger vi til rette for barna skal føle trygghet og mestring i overgangen mellom barnehage og skole / SFO. For mange barn er SFO det første møtet med skolen før den offisielle første skoledagen. Derfor er det viktig at vi i barnehagen snakker både med barn og foreldre om forskjellene på SFO og skole.

I løpet av våren blir barna invitert til å besøke Ny-Krohnborg skole og SFO. Dette er den skolen de fleste barna skal gå på. Her får barna bli kjent med klasserom, hilse på rektor, lærer og SFO ansatte og de får også møte andre barn som skal begynne på samme skole.

Vi har også et samarbeid med de andre barnehagene i nærmiljøet; Solheimslie, Gyldenpris og Ny-Krohnborg. Førskolebarna møtes på tur og samles i hverandres barnehager for ulike

aktiviteter. På denne måten får barna møte flere og bli kjent med andre barn som de skal begynne på skolen sammen med.

Siste året i barnehagen har vi ulike aktiviteter og tilbud for førskolebarna:

- Førskolegruppe for de eldste barna som møtes hver uke gjennom hele året. I gruppen har vi varierte aktiviteter både inne og ute
- I aktiviteter inne er blant annet språk, barnas lek og begrepsutvikling innen ulike temaer i fokus
- Vi er opptatt av å gi barna felles opplevelser slik at de danner gode relasjoner til hverandre. Samarbeid er viktig når vi er samlet og at barna skal hjelpe hverandre
- Gjennom året går vi på turer i nærmiljøet, vi bruker Løvestien og er mye på Løvstakkfjellet. Vi benytter oss av ulike kulturtilbud, museum og Vil Vite

VI. Foreldremedvirkning

Vi er opptatt av å ha gode relasjoner og en god dialog med alle foreldre og foresatte i barnehagen, både med tanke på enkeltbarn og hele barnegruppen. Samarbeidet mellom hjem og barnehage foregår i ulike former.

Den daglige kontakten i bringe- og hentesituasjoner som skjer mellom foreldre og barnehagen er en viktig samarbeidsform. I disse situasjonene er det viktig med en gjensidig tillit og trygghet mellom foreldre og barnehagens personale slik at vi sikrer barnets beste.

Viktig informasjon om barnet, oppfølging av barnets behov og formidling av barnas opplevelser gjennom barnehagedagen kan være aktuelle tema.

Vi tilbyr to foreldresamtaler i løpet av barnehageåret hvor barnas trivsel og utvikling på ulike områder er i fokus. Vi legger også til rette for flere samtaler om det er behov for det.

Barnehagen har ansvar for å skape en god kommunikasjon og forståelse mellom hjem og barnehage. Vi legger til rette for at alle foreldrene bli hørt og får mulighet å påvirke barnehagens pedagogiske virksomhet.

Vi har foreldremøte i løpet av barnehageåret med aktuelt innhold og vi har ulike sammenkomster i løpet av året for barn, foreldre og personale. Barnehagen har et

Samarbeidsutvalg (SU) og Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU). Disse ulike fora skaper mulighet for foreldres medvirkning og gir foreldre anledning til å bli kjent med barnehagens innhold og arbeidsmåter.

Bergen kommune vil at samarbeidet med foreldre / foresatte skal være proaktivt og at barnehager, skoler og fritidsarenaene skal ha strategier for å involvere og engasjere foreldre / foresatte jf. Skyfritt. Plan for inkluderende oppvekstmiljø for barn og unge i Bergen. For å styrke samarbeidet med og involvering av foreldre vil vi ha psykososialt miljø som tema på foreldre møte om høsten. Su vil også involveres i dette arbeidet.

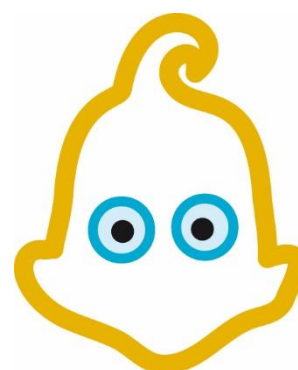
Link til Skyfritt: <https://www.bergen.kommune.no/hvaskjer/tema/skyfrittinkluderende-oppvekstmiljo-i-bergen>

VII. Bærekraftig utvikling

Som beskrevet i Rammeplanen for barnehager handler bærekraftig utvikling om at mennesker som lever i dag, skal få dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Bærekraft handler om å tenke og handle lokalt, nasjonalt og globalt. Natur, økonomi og sosiale forhold er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden. I barnehagen skal vi bidra til at barna forstår at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.

For oss betyr dette at vi jobber for at barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal få erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen. Ved at vi gir barna mulighet for gode naturopplevelser og blir kjent med naturens mangfold kan dette bidra til at dannelsen av et miljøbevisst menneske starter. Løvstien og Løvstakken er i vårt nærmiljø og vi går ofte turer i nærområdet slik at barna skal få oppdage, oppleve og lære å ta vare på mangfoldet i naturen. Vi skal fremme holdninger og verdier for et mer bærekraftig samfunn og vi skal legge grunnlaget for barnas evne til å handle etisk, tenke kritisk og vise solidaritet. Dette gjør vi gjennom barns medvirkning og tar med barnas stemmer inn i vårt pedagogiske arbeid.

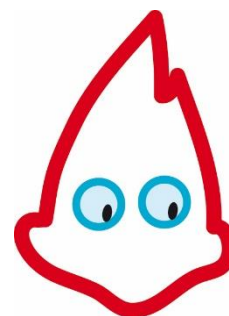

VIII. Psykososialt barnehagemiljø

Det er forankret i Barnehageloven at alle barn har rett til et trygt og godt barnehagemiljø. I dette ligger det at alle ansatte i barnehagen er forpliktet til å gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for krenkelser, og videre at barnehagen skal jobbe forebyggende for å skape et varmt og inkluderende fellesskap.

Under plikten til å sikre at barn og unge har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, følger det fire delplikter:

- plikten til å følge med
- plikten til å melde
- plikten til å undersøke
- plikten til å sette inn egnede tiltak

Arbeidet med det psykososiale barnehagemiljøet er et kontinuerlig arbeid som er retningsgivende for barnehagens kvalitetsutviklingsarbeid og grunnleggende for alt vi gjør i barnehagen, både i samspill med barna, samarbeid med foreldre og innad i personalgruppen.

Barnehagen har en lokal handlingsplan for å sikre systematikk i arbeidet med det psykososiale barnehagemiljøet. Handlingsplanen gjennomgås i personalgruppen årlig.

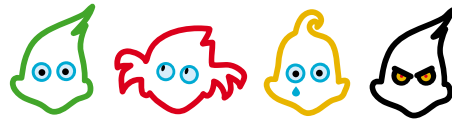
Det psykososiale barnehagemiljøet er videre tema på foreldremøte, foreldresamtaler og i SU ved oppstart av hvert barnehageår.

IX. Barns seksuelle helse

Plan for seksuell helse, seksualopplysning og seksualitetsopplæring ble vedtatt av bystyret i april 2019, og er utarbeidet med formål om å sikre en helhetlig innsats for å styrke barn og unges seksuelle helse. Planen peker blant annet på barnehagen som en viktig arena for å sikre kunnskap og nødvendig kompetanse om kropp og seksualitet. Slik kan barnehagen styrke barnas begrepsapparat og danne grunnlag for positive holdninger knyttet til selvfølelse, identitet, egenverd, kropp, følelser og grenser. Videre skapes åpenhet og respekt for mangfold og variasjoner i familieformer og kjønnsuttrykk, noe som kan bidra til å forebygge fordommer og diskriminering.

Grunnlaget for god seksuell helse legges allerede tidlig i småbarnsalder. Bevissthet knyttet til barns seksuelle utvikling og kunnskap om hvordan denne kan komme til uttrykk i lek og atferd, er viktig for å kunne møte dette på en konstruktiv måte. Siden barnehagepersonale og foreldre har et felles ansvar for å ivareta barnets trivsel og utvikling, er det naturlig at barns seksuelle helse også er tema både i foreldresamtaler og på foreldremøter.

Søre skogvei barnehage

Firdagaten 35

5055 Bergen

WWW:

<https://www.bergen.kommune.no/omkommunen/avdelinger/sore-skogvei-barnehage>

**BERGEN
KOMMUNE**